

Ministerie van Justitie en Veiligheid

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Bureau Internationale Migratie
Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Ons kenmerk
2894553

Uw kenmerk
2020Z07247

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Datum 3 juli 2020
Onderwerp Antwoorden Kamervragen over het bericht 'Stroom bootmigranten uit
Libië zwelt weer aan'.

Hierbij bied ik u, mede namens de Minister van Buitenlandse Zaken en de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, de antwoorden aan op de schriftelijke vragen die zijn gesteld door het lid Groothuizen (D66) aan de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid over het bericht 'Stroom bootmigranten uit Libië zwelt weer aan'.

Deze vragen werden ingezonden op 22 april met kenmerk 2020Z07247.

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,

Ankie Broekers-Knol

**Schriftelijke vragen van het lid Groothuizen (D66) aan de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid over het bericht 'Stroom bootmigranten uit Libië zwelt weer aan'.
(ingezonden 22 april 2020, nr. 2020Z07247)**

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Bureau Internationale
Migratie

Datum
3 juli 2020

Ons kenmerk
2894553

Vraag 1
Bent u bekend met het bericht 'Stroom bootmigranten uit Libië zwelt weer aan'? 1)

Antwoord vraag 1.

Ja.

Vraag 2
Hoe verklaart u de toegenomen stroom bootmigranten vanuit Libië sinds begin april? 2)

Vraag 3
Hoe beoordeelt u de huidige situatie voor zowel de Libische bevolking als voor migranten, met name die in detentiekampen, sinds de uitbraak van de coronacrisis? Wat doet Nederland, al dan niet in EU verband, om de situatie in Libië te verlichten?

Vraag 4
Hoeveel migranten bevinden zich momenteel aan de Libische kust en in de Libische detentiekampen? In hoeverre worden in deze kampen coronamaatregelen in acht genomen om migranten te beschermen tegen het virus?

Antwoord vraag 2 tot en met 4

Het kabinet volgt de zorgelijke situatie in Libië nauwgezet. Zoals aan uw Kamer gemeld is het evident dat het oplaaiend geweld in Libië en een mede vanwege het COVID-19 virus ingestelde avondklok gevolgen hebben voor de effectiviteit van de Libische kustwacht. Niettemin heeft volgens gegevens van IOM de Libische kustwacht dit jaar al bijna 4.400 personen gered/onderscheept. Volgens UNHCR bevinden zich momenteel ca. 2000 personen in de officiële detentiecentra. Nederland ondersteunt het werk van IOM en UNCHR om de situatie in detentiecentra te verbeteren en de gevolgen van de huidige situatie in Libië zo goed mogelijk het hoofd te bieden. Daarnaast worden er middels het EU-Trustfund for Africa (EUTF) momenteel extra middelen vrij gemaakt voor ondersteuning migranten en vluchtelingen i.h.k.v. de Coronacrisis.

Vraag 5
Worden sinds de aanvang van de coronacrisis meer geredde drenkelingen door de commerciële zeevaart teruggebracht naar Libië? Zo ja, hoe beoordeelt u deze ontwikkeling? Deelt u de mening dat de coronacrisis geen reden mag zijn om drenkelingen die gered zijn in internationale wateren terug te brengen naar onveilige havens in Libië? 3)

Antwoord vraag 5

Het kabinet heeft geen indicaties dat er sinds de aanvang van de coronacrisis meer geredde drenkelingen door de commerciële zeevaart naar Libië worden teruggebracht. Met betrekking tot het aan wal brengen van drenkelingen als gevolg van reddingsoperaties in het Middellandse Zeegebied geldt dat het

internationale recht gevolgd dient te worden. Dit juridisch kader blijft leidend, ongeacht de coronacrisis.

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Bureau Internationale
Migratie

Vraag 6

Is er op Europees niveau overleg geweest over waar geredde drenkelingen nu opgevangen kunnen worden sinds Malta en Italië besloten hebben hun havens onveilig te verklaren? Welke oplossingen ziet u? In hoeverre bent u hierover actief in contact met uw Europese collega's? Hoe beoordeelt u in dit licht de oproep van de Maltese regering tot "urgent EU humanitarian intervention in Libya" vanwege de verslechterende situatie als gevolg van onder meer de coronacrisis? 4)

Datum
3 juli 2020

Ons kenmerk
2894553

Antwoord vraag 6

Een dergelijk overleg heeft niet plaatsgevonden. Zoals met uw Kamer gedeeld in het verslag van de informele JBZ-Raad d.d. 28 april jl., hebben de lidstaten die het meest zijn getroffen door irreguliere migratiestromen de gelegenheid gekregen om een aanvulling te geven op de toelichtingen door het Kroatische Voorzitterschap, de Europese Commissie en de Europese Dienst voor het Externe optreden (EDEO) op de actuele ontwikkelingen langs de belangrijkste irreguliere migratieroutes. Dit betrof echter een informatiepunt. Zoals hierboven gemeld, baart de situatie in Libië het kabinet zorgen. Naast de bilaterale bijdragen pleit Nederland in EU-verband voor additionele middelen voor de (VN)-organisaties aldaar actief om de humanitaire situatie in Libië het hoofd te bieden.

Vraag 7

Bent u bekend met de antwoorden van het kabinet op het schriftelijk overleg over de Raad Buitenlandse Zaken, waarin het kabinet met betrekking tot de maritieme missie Irini "verwacht dat een aantal lidstaten zich bereid zal tonen op vrijwillige basis mee te zullen doen met het herverdelingsmechanisme"? Wat zal daarbij de opstelling van het Nederlandse kabinet zelf zijn, als het gaat om op vrijwillige basis meedoen met het herverdelingsmechanisme? Kunt u uw antwoord toelichten? 5)

Antwoord vraag 7

Ja. Het besluit tot herverdeling is tot stand gekomen tijdens de onderhandelingen tussen lidstaten over de modaliteiten van de nieuwe operatie. Zoals toegelicht in het SO RBZ zijn de afspraken voor ontschepping in het kader van operatie Irini als volgt: indien drenkelingen worden gered door een schip dat meevaart met de missie, zullen zij worden ontscheept in Griekenland of een andere haven mits een land zich hiervoor openstelt. Na ontschepping zullen de geredde personen worden herverdeeld onder de landen die meevaren met de operatie en eventuele andere landen die zich daartoe bereid verklaren.

Gelet op de vrijwillige basis, zal naar verwachting een aantal Lidstaten deelnemen aan het mechanisme, maar zullen er ook lidstaten zijn die niet meedoen terwijl ze wel baat hebben bij het realiseren van de doelstelling van de missie, namelijk het implementeren van het VN wapenembargo en daarmee bijdragen aan de stabiliteit in Libië. Dit compromis is de enige weg voorwaarts gebleken om consensus te krijgen over de inzet van schepen in de nieuwe operatie, maar scheidt geen precedent buiten de context van de operatie.

U bent bekend met de Nederlandse inzet voor een structurele, Europese oplossing voor ontscheppingⁱ. Nederland heeft zich niet bereid getoond om deel te nemen aan het herverdelingsmechanisme aangezien het mechanisme afwijkt van het kabinetsstandpunt op dit thema.

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Bureau Internationale
Migratie

Datum
3 juli 2020

Ons kenmerk
2894553

- 1) NRC, 16 april 2020, "Stroom bootmigranten uit Libië zwelt weer aan"
<https://www.nrc.nl/nieuws/2020/04/16/stroom-bootmigranten-uit-libie-zwelt-weer-aan-a3997014>
 - 2) UNHCR, Italy weekly snapshot, 19 april 2020,
<https://data2.unhcr.org/en/documents/download/75599>
 - 3) IOM Libya, Maritime Update, 1-15 april
2020, https://www.iom.int/sites/default/files/default/maritimeupdate_15april2020_libya.pdf
 - 4) d.d. 13 april j.l.
 - 5) Kamerstuk 21501-02, nr. 2141
-

ⁱ Kamerstukken II 2018-2019, 32317, nr. 535